

Ana-Maria PAȘCU

# CALITATE ȘI RESPONSABILITATE ÎN AUDIT ȘI PROFESIA CONTABILĂ



TIPO MOLDOVA

**Ana-Maria PAȘCU**

**CALITATE ȘI  
RESPONSABILITATE  
ÎN AUDIT ȘI PROFESIA  
CONTABILĂ**

**Referenți științifici:** prof. univ. dr. HORIA NEAMȚU  
Președinte de Onoare al Camerei Auditorilor Financiari din  
România  
Academia de Științe Economice, București

prof. univ. dr. EMIL HOROMNEA  
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași  
Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor

ISBN: 978-606-676-607-4

Redactor: Aurel Ștefanachi

Coperta: Andrei Ștefanachi

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României**

**PAȘCU, ANA-MARIA**

**Calitate și responsabilitate în audit și profesia contabilă/**

Ana-Maria Pașcu - Iași : Tipo Moldova, 2014

ISBN 978-606-676-607-4

657

© Tipo Moldova

Editura Tipo Moldova este acreditată de Consiliul Național al  
Cercetării Științifice din Învățământul Superior (C.N.C.S.I.S.)

Iași, 2014

Tipo Moldova,  
E-mail: office@tipomoldova.ro

**Ana-Maria PAȘCU**

**CALITATE ȘI  
RESPONSABILITATE  
ÎN AUDIT ȘI PROFESIA  
CONTABILĂ**

**TIPO MOLDOVA**

## Cuprins

<i>În loc de prefață</i> .....	8
<i>Introducere</i> .....	11
<i>Capitolul 1. Comunicarea financiară, între raportare și validare prin audit</i> .....	15
<b>1.1 Comunicarea financiară a organizației cu părțile interesate</b> .....	15
<b>1.2 Situațiile financiare, documente de sinteză și raportare contabilă</b> .....	19
1.2.1 Obiectivele situațiilor financiare anuale .....	25
1.2.2 Caracteristicile calitative ale informațiilor financiar contabile .....	27
1.2.3 Utilizatorii situațiilor financiare și cerințele lor de informare .....	32
<b>1.3 Despre contabilitate și limitele ei. Rolul profesionistului contabil</b> .....	35
<b>1.4 Delimitări conceptuale privind auditul</b> .....	40
<b>1.5 Riscul informațional și necesitatea auditului statutar</b> .....	44
<b>1.6 Momente de reper în evoluția auditului financiar</b> .....	47
<b>1.7 Cadrul normativ privind organizarea și desfășurarea auditului</b> .....	49
<i>Capitolul 2. Calitate în deontologia auditului și a profesiei contabile</i> .....	53
<b>2.1 Calitatea informării, dimensiune a lumii afacerilor</b> .....	54
2.1.2 Etica în contextul informațiilor financiare de calitate.....	57
2.1.3 De la informația contabilă la calitatea auditului și a profesiei contabile .....	60
<b>2.2 Repere și evoluție în deontologia profesiei contabile</b> .....	64
2.2.1 Deontologia și etica, piloni ai profesiei contabile.....	65
2.2.2 Principiile etice fundamentale în profesia contabilă .....	72
2.2.3 Impactul independenței auditorului asupra serviciilor de audit .....	75
<b>2.3 Factori generatori de calitate în audit și în profesia contabilă</b> .....	77
2.3.1 Considerații generale cu privire la factorii determinanți ai calității.....	77
2.3.2 Impactul serviciilor de non-audit asupra calității auditului .....	79
2.3.3 Tehnologiile XBRL - asigurare în raportarea financiară .....	85
2.3.4 Pregătirea profesională continuă.....	88
<b>2.4 Studiu teoretic privind calitatea auditului</b> .....	91
2.4.1 Calitatea auditului, competența și independența la nivelul organizației .....	91
2.4.2 Calitatea auditului corelată cu independența și competența individuală și colectivă.....	97
2.4.3 Concluziile studiului .....	101
<b>2.5 Tendințe și provocări în dezvoltarea profesiei contabile</b> .....	102

<b>Capitolul 3. Profesia contabilă și auditul între responsabilitate și contabilitate creativă.....</b>	<b>107</b>
<b>3.1 Raționament profesional, responsabilitate și răspundere în audit și în profesia contabilă.....</b>	<b>107</b>
3.1.1 Raționamentul profesional și responsabilitatea în audit și în profesia contabilă.....	107
3.1.2 Răspunderea civilă - dimensiune a performanței în demersul de audit .....	111
<b>3.2 Deficiențe în sistemul de guvernare corporativă și implicațiile asupra contabilității și auditului .....</b>	<b>115</b>
<b>3.3 Implicațiile asumării responsabilității și influența asupra raportărilor financiare .....</b>	<b>118</b>
<b>3.4 Retrospectivă asupra cazurilor de fraudă.....</b>	<b>125</b>
<b>3.5 Abordări privind contabilitatea creativă, profesia contabilă și imaginea fidelă a companiei .....</b>	<b>130</b>
3.5.1 Contabilitatea creativă între denumire neinspirată, provocare sau impediment în exercitarea profesiei.....	131
3.5.2 Contabilitatea creativă: soluție versus obstacol în realizarea imaginii fidele .....	135
<b>Capitolul 4. Evaluarea calității în profesia contabilă.....</b>	<b>137</b>
<b>4.1 Controlul de calitate în profesia contabilă și în audit.....</b>	<b>137</b>
<b>4.2 Analiza calității serviciilor prestate de profesioniștii contabili din România .....</b>	<b>148</b>
4.2.1 Considerente teoretice privind necesitatea îndeplinirii unei misiuni în condiții de calitate și responsabilitate .....	148
4.2.2 Dimensiuni ale calității serviciilor financiar-contabile, prin prisma celor două organisme profesionale reprezentative, CAFR și CECCAR.....	150
4.2.3 Studiu de caz privind asigurarea calității prin intermediul organismelor profesionale din România .....	152
<b>Capitolul 5. Abordare empirică a calității în profesia contabilă.....</b>	<b>166</b>
<b>5.1 Studiu explorator privind calitatea în audit și în profesia contabilă, prin prisma asumării responsabilității.....</b>	<b>166</b>
<b>5.2 Studiu econometric privind calitatea serviciilor prestate de către profesioniștii contabili din România, reflectată în raportările financiare.....</b>	<b>179</b>
5.2.1 Problema de cercetare și obiectivele studiului empiric.....	179
5.2.2 Stabilirea metodologiei cercetării .....	181

5.2.3 Definirea ipotezelor .....	193
5.2.4 Alegerea subiecților cercetării (respondenții) .....	194
5.2.5 Testarea ipotezelor, rezultate și discuții .....	196
<b>Concluzii .....</b>	<b>210</b>
<b>Bibliografie .....</b>	<b>221</b>
<b>Listă figuri .....</b>	<b>243</b>
<b>Listă tabele .....</b>	<b>244</b>
<b>Anexe.....</b>	<b>246</b>